

prima instanță: I. Bulhac
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pohopol,

dosarul nr. 2ra-2279/15

Î N C H E I E R E

15 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Botnaru Dumitru,

în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a lui Botnaru Dumitru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Atai” cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Botnaru Dumitru și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 decembrie 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 17 ianuarie 2014, Botnaru Dumitru a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Atai” cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 21 iunie 2013, a fost angajat la SRL „Atai”, în funcția de șofer – internațional, iar printr-un acord comun, încheiat cu pîrîtul, s-a stabilit calcularea salariului reieșind din kilometrajul parcurs, și anume de 0,11 dolari SUA pentru un kilometru, care se achita după revenirea lui din cursă, astfel, munca sa a fost retribuită în condițiile convenite de comun acord cu SRL „Atai”.

Susține că din fiecare salariu pîrîtul reținea câte 10 %, care urmau a fi achitate lui la data concedierii, iar potrivit acordului comun, după revenirea din fiecare cursă, pîrîtul era obligat să-i compenseze și cheltuielile pentru hrană și să-i achite un adaos la salariu în mărime de 10 (zece) dolari SUA pentru fiecare zi de aflare în cursă.

Menționează că pe parcursul activității la SRL „Atai”, a fost în patru curse internaționale, fapt confirmat prin mențiunile din pașaportul său, iar în ultima cursă s-a aflat în Bielorusia, or. Bobruisk, la uzina de cauciucuri „Belșina”, la care, în perioada 01 septembrie 2013-10 septembrie 2013, a așteptat de la pîrît o comandă nouă de încărcare a mărfii.

Indică că ulterior, starea sănătății sale s-a agravat, în legătură cu care fapt, la data de 09 septembrie 2013, a fost nevoit să cheme salvarea. Susține că la 10 septembrie 2013, l-a anunțat pîrîtul prin telefon că, din cauza problemelor de sănătate, nu poate

aștepta o perioadă nedeterminată pe teritoriul unei țări străine până va primi o altă comandă de încărcare a mărfii, după care a primit indicații de la managerul SRL „Atai” să lase autocamionul în Bielorusia, pe teritoriul auto-parcării, iar cheile și documentele de la autocamion să le lase unui lucrător pe nume Vlad, de la uzina de cauciucuri „Belșina”.

Invocă că în drum spre Moldova, la vama Tudora, s-a întâlnit cu fratele său, Botnaru Victor, care activa la aceeași întreprindere în funcție de șofer internațional și revenea din cursă cu autocamionul, iar la data de 14 septembrie 2013, după trecerea frontierei, autocamionul condus de fratele său a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care i-au declarat că este arestat pentru sustragerea averii SRL „Atai”.

La fel, invocă că din ziua revenirii în Republica Moldova, nu a putut contacta pârâtul, deoarece, i-a fost interzis accesul liber pe teritoriul SRL „Atai”, iar în legătură cu aceasta, la 04 octombrie 2013, s-a adresat cu o cerere către pârât, prin care a solicitat eliberarea carnetului de muncă și achitarea salariului. Concomitent, s-a adresat cu plângere Inspectoratului de Stat al Muncii, iar prin scrisoarea din 18 octombrie 2013, pârâtul i-a comunicat că, a fost concediat din serviciu în baza ordinului nr.128/P din 11 octombrie 2013, începând din data de 16 septembrie 2013.

Afirmă că tot atunci, pârâtul a înaintat față de el pretenții cu privire la recuperarea prejudiciul material cauzat întreprinderii în sumă totală de 10 171 lei, iar prin adeverința nr.473 din 15 octombrie 2013, expediată de ultimul prin intermediul oficiului poștal în adresa sa, a fost menționat, că salariul mediu lunar al său constituie 2 730 lei, informație care însă este neveridică, deoarece mărimea salariului indicat în respectivul certificat nu este reală pentru salariul șoferul de curse internaționale, or, prin acest document se confirmă că, pârâtul duce contabilitate dublă și ascunde de la organul fiscal veniturile reale.

Mai indică că, la 01 noiembrie 2013, a primit o înștiințare de la Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la rezultatele examinării plângerii sale, prin care i s-a comunicat că, la 11 octombrie 2013, SRL „Atai” a emis ordinul cu nr.128/P privind aplicarea față de el a sancțiunii disciplinare sub forma de concediere, începând cu 16 septembrie 2013, pe motiv că dânsul a lipsit la locul de muncă mai mult de 4 ore și a sustras bunurile întreprinderii.

De asemenea, invocă că potrivit ștampilelor vamale aplicate în pașaportul său, în perioada activității la SRL „Atai” a avut următoarele curse: în perioada 24 iunie 2013 – 04 iulie 2013 cursa Moldova - România - Moldova - Ucraina - Belorusia - Ucraina - Moldova, în care a fost 11 zile și a parcurs 3 482 km; în perioada 07 iulie 2013 - 20 iulie 2013 cursa Moldova - România - Moldova - Ucraina - Belorusia - Ucraina - Moldova, în care a fost 14 zile și a parcurs 3 190 km; în perioada 01 august 2013 – 22 august 2013 Moldova - România - Moldova - Ucraina - Belorusia - Ucraina - Moldova, în care a fost 22 zile și a parcurs 3 570 km; în perioada 01 septembrie 2013 - 14 septembrie 2013 Moldova - România - Moldova - Ucraina - Belorusia, în care a s-a aflat 14 zile și a parcurs 2 532 km, iar potrivit calculelor efectuate de el pentru perioada respectivă, salariul mediu lunar al său a constituit 351,05 dolari SUA, mărimea salariului neachitat pentru cursele 3 și 4 a constituit 671,2 dolari SUA, mărimea compensării pentru hrană, neachitată pentru ultimele două curse, a constituit 360 dolari SUA, salariul reținut (10 %) pentru cursele 1 și 2, care trebuia să-i fie achitat în ziua concedierii, constituie 73 dolari SUA.

Consideră că din vina pârâtului, care ilegal 1-a concediat din serviciu, a fost prejudiciat material, iar prejudiciu fiind estimat în suma totală de 9 232,6 lei, cât și i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, estimat în suma de 10 000 lei.

Solicită încasarea de la SRL „Atai” în beneficiul său, salariul neachitat, în sumă totală de 14 535,2 lei, recunoașterea ilegalității ordinului nr.128/P din 11 octombrie 2013 privind concedierea sa din serviciu, obligarea SRL „Atai” să-i repare prejudiciul cauzat prin eliberarea ilegală din serviciu, încasarea în beneficiul său, cu titlul de plată obligatorie, a unei despăgubiri pentru întreagă perioada de absență forțată de la serviciu și încasarea de la SRL „Atai” în beneficiul său a sumei de 5 000 lei cu titlul compensare a cheltuielilor suplimentare legate de contestarea eliberării din serviciu, suma de 10 000 lei cu titlul compensare a prejudiciului moral, cât și încasarea compensației suplimentare în mărime de 3 849 lei în locul restabilirii la locul de muncă.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 decembrie 2014, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la SRL „Atai” în beneficiul lui Botnaru Dumitru, salariul neachitat pentru lunile august-septembrie 2013, inclusiv compensația pentru concediul nefolosit în sumă totală de 4 020,90 lei, cu calcularea și reținerea sumelor obligatorii la bugetul public, bugetul asigurărilor sociale, încasarea cheltuielilor pentru asistenta juridică în sumă de 1 000 lei, iar în total suma de 5 020,90 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, a fost respins apelul declarat de către Botnaru Dumitru și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut pretențiile lui Botnaru Dumitru, în partea neadmisă, sunt bazate pe afirmații declarative, ne fiind bazate pe probe concludente întru demonstrarea temeiniciei circumstanțelor invocate, or, plățile pretinse de ultimul nu sunt prevăzute de careva acte normative, nici de contractul individual de muncă și nici de contractul de răspundere materială, semnate între părți, mai mult ca atât, au fost apreciate critic și afirmațiile lui Botnaru Dumitru precum că i-a fost interzis accesul pe teritoriul întreprinderii, or, potrivit materialelor cauzei ultimului i s-a solicitat prin intermediul a două scrisori recomandate să se prezinte la serviciu pentru soluționarea situației create, însă, acesta nu a reacționat.

La 21 iulie 2015, Botnaru Dumitru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, în partea respingerii acțiunii, considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că instanțele inferioare la emiterea hotărârii au omis să aplice prevederile art. 206 și art. 86 alin.(1) lit. h) din Codul muncii, care reglementează sancțiuni disciplinare și concediere și care indică că concedierea este desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată precum și a celui pe durată determinată se admite pentru absența fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă, ceea ce atestă că intimatul a aplicat o sancțiune disciplinară sub forma de concediere pe faptul absenței fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă.

Consideră că ordinul nr. 128/P din 11 octombrie 2013 cu privire la concedierea sa în temeiul art. 86 alin. (1) lit. (h) și lit. k) Codul muncii al RM, emis de către intimat este neîntemeiat și ilegal, deoarece, munca lui în cadrul SRL „Atai” în funcția de șofer

de curse internaționale nu a avut un caracter permanent, dar a fost retribuită în acord, din motiv că venea a lucru după cum angajatorul îl înștiința prin telefon, că a fost primită comanda la transportarea încărcăturilor, mai mult ca atât, termenul de muncă în funcția de șofer-internațional începe să curgă din momentul ieșirii autocamionului din teritoriul întreprinderii și încetează după revenirea din cursa și parcarea autocamionului pe teritoriul întreprinderii, respectiv dînsul nu a încălcat disciplina muncii, or, concedierea sa, de fapt, a avut loc la 14 septembrie 2013, în momentul revenirii sale din ultima cursă.

La fel, indică că instanțele inferioare la emiterea hotărârii nu au aplicat prevederile art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1), (2), din Codul muncii, cât și art. 6 a Convenției Europene pentru Apărarea drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care prevede, că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

La 09 septembrie 2015, SRL „Atai”, reprezentat de avocatul Valeriu Castraveț, a depus referință la recursul declarat, prin care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea lui ca fiind inadmisibil. Indică că Curtea de Apel Chișinău în decizia din 12 mai 2015, a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele de drept aplicate, pe când argumentele recurentului sunt declarative.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Botnaru Dumitru este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Botnaru Dumitru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Botnaru Dumitru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Botnaru Dumitru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Botnaru Dumitru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva